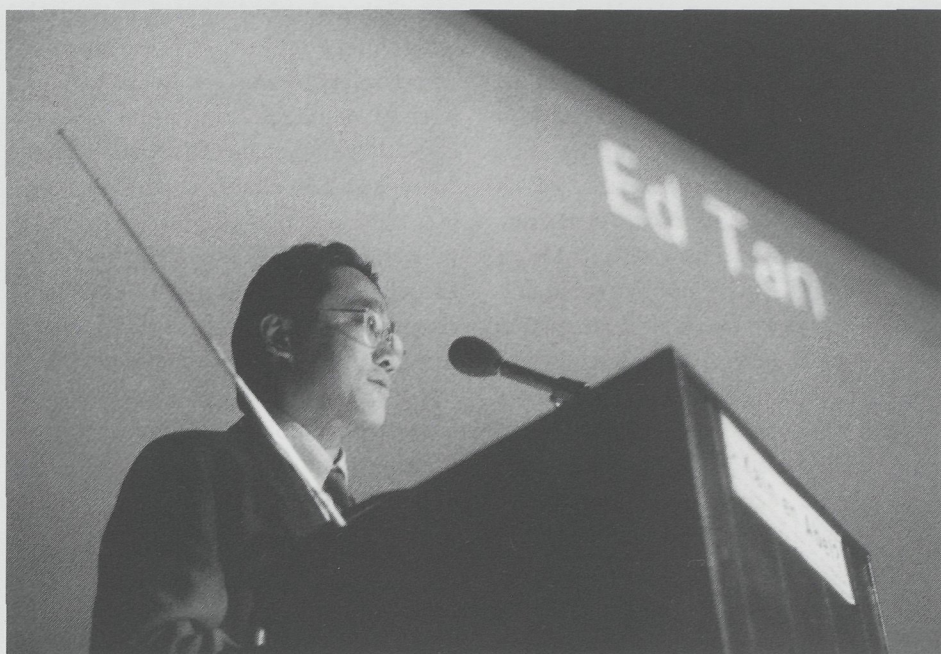

emoties die door een verfilming worden gewekt specifiek voor het medium. Het maakt veel uit of ik zeg: 'De haai kwam dichterbij', of dat je een haai een potentieel slachtoffer ziet naderen, waarbij de afstand afneemt met de tijd, bijna net zoals in de werkelijkheid. In het laatste geval is de spanning groter. Maar er zijn ook overeenkomsten tussen het verhaal in woorden en de film. In beide gevallen is de onderliggende structuur van de situatie in de fictionele wereld - laten we het erop houden dat er sprake is van fictie - dat een dreiging toeneemt. Het verschil zit hem in de concreetheid van dreiging en toename. Meer in het algemeen is het zo dat de speelfilm een verhaal vertelt, waarin situaties worden uitgebeeld die van belang zijn voor personages en waarin zich verwickelingen voordoen waarbij de kijker betrokken raakt. Die situaties zijn echter ook door woorden te beschrijven. Ook is een opbouw van de plot waarbij de situaties voor de emotie op een optimale wijze zijn gerangschikt niet gebonden aan het medium film. Maar in film is geen verteller aan te wijzen,

en alles wat we te weten komen moet door zien en horen overgebracht worden. Gevolg is onder meer dat het innerlijk leven van personages uit hun gedrag, hun woorden en de context moet worden opgemaakt; gevoelens van personages kunnen niet rechtstreeks worden aangeduid. De kunst van de speelfilm is dat deze en andere beperkingen worden overwonnen, dat je je net zoveel kunt voorstellen van gecompliceerde gevoelens van de hoofdpersoon als bij het lezen van een roman. Mijn Jaws-achtige voorbeeld schiet dus wel tekort. Voor het uitleggen van de overeenkomsten tussen roman en film 'An Angel at my Table' bijvoorbeeld, respectievelijk van Janet Frame en Jane Champion, zouden meerdere bladzijden nodig zijn. Je kunt er waarschijnlijk een hele studie aan wijden. Door te dringen tot wat zich in het hoofd en het hart van lezer en kijker van zo'n verhaal allemaal afspeelt, en hoe woorden en beelden daarbij een verschillende rol spelen, daarvan zou ik ook na twintig jaar nog veel meer willen weten', aldus de kersverse hoogleraar Tan.

Nascholing Klassieke Talen

13 januari 1996: Themadag Catullus
22 maart 1996: Tweede Fasedag
Klassieke Talen

Nascholing Engels

15, 22, 29 november, 6 december
1995: *English literature* in de tweede fase

Nascholing Nederlands, Moderne Vreemde Talen, Klassieke Talen

19 januari 1996: vakoverstijgend literatuuronderwijs in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, onder meer binnen het vak culturele en kunstzinnige vorming, aan de hand van het thema Dood en Verderf in verschillende tijden en media.

Informatie over genoemde nascholing:
IDO/VU, tel. (020) 444 9222.